

документами в Даркнеті для удосконалення тактики проведення через цю мережу оперативної закупки як однієї з форм контролю за вчиненням злочину.

Список використаних джерел

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 22. – Ст. 303. – С. 22.
2. Журнал «Хакер». – 2016. – № 215. – С. 9.

Луцюк Дар'я Павлієна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Шаповаленко Євген Володимирович,

доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Одним із головних завдань кримінального процесу, що закріплені у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), є забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування. З метою його виконання у встановлених законом випадках застосовуються негласні слідчі (розшукові) дії, що є невід'ємною частиною ефективного розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, особливо враховуючи криміногенну ситуацію у нашій країні, що склалась на сьогоднішній день. Очевидним є те, що впродовж останніх років на фоні стрімкого наукового та технічного розвитку почали стрімко розвиватись та удосконалюватись методи і способи боротьби зі злочинністю. Але одним із найефективніших інструментів, на нашу думку, являються саме негласні слідчі (розшукові) дії, основою яких виступає налагоджена процедура проведення та організація діяльності уповноважених на це суб'єктів, що власне і визначає актуальність представленої до уваги роботи.

Не викликає жодних сумнівів твердження, що від обраного процесуального методу та способу доказування залежить успіх розкриття кримінального правопорушення. Із прийняттям нового КПК України у 2012 році було вперше в історії вітчизняної юриспруденції законодавчо закріплено негласні заходи, стосовно розуміння сутності, функціонального призначення, порядку та доцільності застосування яких розпочались активні дискусії як серед науковців, так і юристів-

практиків шляхом співставлення з оперативно-розшуковими заходами, вивчення тактики їх здійснення та фіксування, використання отриманої в результаті даних дій інформації в процесі доказування. Чимало спірних питань було пов'язано саме з співвідношенням негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів.

Адже до запровадження вказаного інституту КПК України 2012 р. така діяльність здійснювалась у формі проведення оперативно-розшукових заходів, під якими розуміють систему узгоджених дій уповноважених на те суб'єктів, що здійснюється переважно у негласній формі за допомогою оперативних сил, методів і засобів [1]. У свою чергу, законодавець негласні слідчі (розшукові) дії визначив як різновид слідчих дій, що застосовуються у випадках, коли інформацію не можна отримати в інший спосіб, відомості про факт та методи проведення яких є суворо таємними та не підлягають розголошенню, крім випадків передбачених КПК України, та рішення про проведення яких приймає слідчий, прокурор, а у окремих випадках – слідчий суддя за клопотанням прокурора чи слідчого, погодженого з прокурором [2]. Керуючись наведеним визначенням, можна виділити наступні ознаки негласних слідчих (розшукових) дій: 1) спрямовані на отримання, збирання та фіксацію необхідної у процесі доказування інформації; 2) порушують права та свободи громадян; 3) процедура надання дозволу та проведення чітко регламентується КПК України; 4) у деяких випадках передбачається застосування державного примусу; 5) таємність.

На думку науковця Ярослава Костоґриза відмінності ж полягають у наступному:

1) мета оперативно-розшукової діяльності - це припинення правопорушення, забезпечення інтересів кримінального судочинства, отримання інформації в інтересах державної та національної безпеки; у свою чергу, мета негласних слідчих (розшукових) дій – встановлення фактів та обставин необхідних для кримінального провадження;

2) основним нормативним джерелом, що регламентує процедуру проведення оперативно-розшукової діяльності є Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992 року № 2135-ХІІ;

3) негласні слідчі (розшукові) дії можуть здійснюватися значно ширшим колом суб'єктів, ніж оперативно-розшукова діяльність;

4) оперативно-розшукова діяльність може проводитися до відкриття кримінального провадження, негласні слідчі (розшукові) дії – після, а саме під час досудового слідства;

5) по завершенню проведення негласних слідчих (розшукових) дій передбачено обов'язок повідомлення особи про певні обмеження, що існували під час їх здійснення; у Законі України «Про оперативно-

розшукову діяльність» даний обов'язок відсутній [3, с. 152-153]. Також, на відміну від негласних слідчих (розшукових) дій, особа позбавлена права оскаржити оперативно-розшукові заходи, які здійснюються щодо неї.

Проаналізувавши наведені вище визначення, можна зробити висновок про те, що негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукова діяльність мають певні спільні ознаки, а саме: таємність; застосування у виняткових випадках, коли необхідну інформацію не можна отримати в інший спосіб; строки проведення. Загалом, негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукова діяльність, маючи спільні витоки та правову природу, все ж таки відрізняються суб'єктивним складом, моментом проведення, правовим регулюванням тощо.

Список використаних джерел

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-ХІІ. Київ: Парламентське видавництво, 1992.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651- VI. Київ: Парламентське видавництво, 2012.
3. Костогриз Я. О. Розмежування негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів. Держава та регіони. Серія: Право. 2018. № 1 (59). С. 150 – 154.

Малахова Вікторія Вікторівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Шаповаленко Євген Володимирович,

доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент

РОЛЬ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НПУ У ВИЯВЛЕННІ ТА ДОКУМЕНТУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Злочинність являється негативним фактором, який переслідує розвиток нашого суспільства на протязі усіх відрізків історії. Для ефективної боротьби з нею застосовується оперативно-розшукова діяльність – система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів [1].

Застосування оперативно-розшукової діяльності з метою виявлення ознак кримінального правопорушення й осіб, що його вчинили, є однією з основних функцій органів Національної поліції і здійснюється